

FIȘA DISCIPLINEI

Limba ucraineană contemporană – Fonetică

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Litere
1.3. Departamentul	Limbi și literaturi slave
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclu de studii	Nivel licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limbă și literatură ucraineană / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limba ucraineană contemporană – Fonetică (CP1 <i>Fonetică</i> + CP2 <i>Gramatică. Conversații</i>) (în limbile ucraineană și română)				Codul disciplinei	LLU1121	
2.2. Titularul activităților de curs			Conf. univ. dr. Ioan HERBIL					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic			Lector univ. dr. Cristina SILAGHI					
2.4. Anul de studiu	I	2.5. Semestrul	1	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
							Obligativitate	Obl.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	7	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar / curs practic	4
3.4. Total ore din planul de învățământ	98	din care: 3.5. curs	42	3.6 seminar / curs practic	56
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					20
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					12
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					–
Examinări					3
Alte activități					7
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					56
3.8. Total ore pe semestru					154
3.9. Numărul de credite					6

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Promovarea examenului de <i>Limba ucraineană contemporană – Fonetică</i> este condiționată de promovarea examenelor de la cursurile practice de limbă ucraineană (<i>Fonetică</i> și <i>Gramatică. Conversații</i>) din semestrul respectiv.
--------------------	--

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

4.2. de competențe	Noțiuni elementare de fonetică: producerea sunetelor și grafia literelor; identificarea vocalelor și a consoanelor; marcarea accentului; intonația; silaba; ortoepia; ortografia.
--------------------	---

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sala de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75 %

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/ esențiale	<ul style="list-style-type: none"> C1. Utilizarea adecvată a conceptelor în studiul lingvisticii generale, al teoriei literaturii și al literaturii universale și comparate. C2. Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română și în limba ucraineană. C3. Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii ucrainene și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală. C5. Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii moderne B și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală.
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> CT1. Utilizarea componentelor domeniului limbi și literaturi în deplină concordanță cu etica profesională. CT2. Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice. CT3. Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Familiarizarea studenților cu conceptele specifice foneticii, prin însușirea noțiunilor fundamentale de fonetică. Conștientizarea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline ale lingvisticii. Însușirea principalelor elemente gramaticale și lexicale care să permită producerea de către studenți a unor enunțuri corecte și coerente în limba ucraineană. Prezentarea principalelor noțiuni de fonetică, fonologie, ortoepie, grafie, ortografie.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> Cursul urmărește însușirea cunoștințelor teoretice și practice de fonetică, fonologie, ortografie, grafie a limbii ucrainene: sunete, litere, articularea sunetului, transcrierea fonetică. Sunt definite cele două modalități de abordare a aspectului sonor al limbii ucrainene: cel fonetic și cel fonologic. Dezvoltarea capacităților de a identifica diferite fenomene fonetice ale limbii ucrainene, fapt ce duce la învățarea articulării corecte a sunetelor limbii ucrainene. Aprofundarea și aplicarea noțiunilor de fonetică învățate în alte compartimente ale limbii. Familiarizarea studenților cu alfabetul limbii ucrainene și stabilirea de corespondențe între sistemul fonetic al limbii materne și cel al limbii secundare (ucraineană literară). Cunoașterea vocalelor și a consoanelor limbii ucrainene contemporane și conștientizarea distincției dintre anumite sunete apropiate acustic. Cunoașterea regulilor de alternanță fonologică. Însușirea principalelor noțiuni legate de substantiv (gen, număr), pronume personal și interogativ, conjugarea verbelor.

8. Conținuturi

8.1 Cursul teoretic	Metode de predare	Observații
1. Noțiuni generale despre fonetică și fonologie	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
2. Sunetele și literele limbii ucrainene. Alfabetul ucrainean. Transformările acustice	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
3. Fiziologia producerii sunetelor. / Articularea consoanelor și a vocalelor	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
4. Silaba	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
5. Accentul. Intonația	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
6. Trăsăturile sunetelor și clasificarea lor	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
7. Transcrierea fonetică și fonematică. Transliterația	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
8. Vocale. Foneme vocalice	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
9. Consoane. Foneme consonantice	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
10. Folosirea apostrofului	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
11. Folosirea semnului moale	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
12. Consoane moi și consoane dure. Palatalizarea consoanelor	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
13. Alternanțele vocalice și consonantice	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
14. Ortoepia. Ortografia	Expunerea, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterile	
Bibliografie: • ЖОВТОВБРУХ М.А., КУЛИК Б.М. Курс сучасної української літературної мови. – 4-те вид. – Ч. 1. – К., 1972; • КОЗАЧУК, Г.О. Українська мова для абітурієнтів. – 5-те вид., стер. – Київ: Вища школа, 2004; • ПЕНТИЛЮК, М.І., ІВАЩЕНКО, О.В. Українська мова: Підручник-комплект. – Київ: Ленвіт, 2001; • ШКУРАТЯНА Н.Г., ШЕВЧУК С.В. Сучасна українська літературна мова. – К., 2000; • ЮЩУК, І.П. Українська мова. – Київ: Либідь, 2004; • ***Сучасна українська літературна мова /За ред. А.П. Грищенка. – 2-ге вид. – К., 1997; • ***Сучасна українська літературна мова /За ред. М.Я. Плющ. – 3-те вид., стер. – Київ: Вища школа, 2001; • ***Сучасна українська літературна мова: Вступ. Фонетика /За ред. І.К. Білодіда. – К., 1969; • ***Сучасна українська літературна мова: Підручник /За ред. О.Д. Пономарева. – 2-ге вид., перероб. – Київ: Либідь, 2001; • ***Українська мова: Енциклопедія /Редкол.: В.М. Русанівський (співголова), О.О. Тараненко (співголова) та ін. – К., 2000; • ***Український правопис. – К., 2005.		
8.2 Cursurile practice 1; 2: <i>Fonetică; Gramatică. Conversații</i>	Metode de predare	Observații
1. Curs introductiv – alfabetul limbii ucrainene. Prezentarea literelor în forma lor de tipar și de mână	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	

2. Sunetele <i>a, m, κ, e, φ, e, y, n, b, o, m, d</i> – exerciții fonetice și lexicale. Vocalele limbii ucrainene. Pronumele invariabil <i>ye</i> . Genul substantivelor	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
3. Sunetele <i>c, z, u, y, l, i</i> . Palatalizarea sunetelor în limba ucraineană. Pluralul substantivelor. Intonația propozițiilor negative. Pronumele personale și posesive la cazul Nominativ	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
4. Sunetul <i>ŷ</i> . Literele <i>я, ю, є, і</i> . Pronumele interogativ <i>Чий? Чия? Чие? Чий?</i> . Formele <i>скажіть, дайте, будь ласка</i>	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
5. Sunetele <i>ш, ж, ч, щ, х</i> . Exprimarea negației. Verbele de conjugarea I la timpul prezent	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
6. Sunetul <i>p</i> . Exprimarea locului (cazul locativ). Exprimarea obiectului direct (cazul Acuzativ al substantivelor masculine inanimate și neutre). Verbele de conjugarea a II-a la timpul prezent	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
7. Sunetul <i>z</i> . Palatalizarea lui <i>l</i> . Verbele <i>розмовляти, навчатися, вивчати</i> . Țări și naționalități	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
8. Palatalizarea lui <i>p</i> (exerciții fonetice și lexicale). Curs recapitulativ	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
9. Verbul <i>говорити</i> . Verbul <i>іти</i> . Diferențierea loc / direcție (<i>де? / куди?</i>). Forma de vocativ a substantivelor. Numerele cardinale și ordinale	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
10. Folosirea semnului moale și a apostrofului. Adjectivul (desinențe la cazul Nominativ și Locativ). Zilele săptămânii. Lunile anului. Anotimpurile. Pronumele personal în cazul Locativ	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
11. Timpul trecut al verbelor. Cazul Acuzativ al substantivelor feminine. Verbele de mișcare <i>іти / ходити</i> . Pronumele personal la cazul Acuzativ. Adjectivul la cazul Acuzativ	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
12. Cazul Genitiv al substantivelor și adjectivelor	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
13. Timpul viitor al verbelor (viitorul analitic și sintetic). Aspectul perfectiv și imperfectiv Cazul Dativ al substantivelor	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
14. Verificare pe parcurs	Prelegerea participativă, conversația, explicația, demonstrația, exercițiul	
<p>Bibliografie:</p> <ul style="list-style-type: none">• БАХТІЯРОВА, Х.Ш., ЛУКАШЕВІЧ, С.С. <i>Українська мова. Практичний курс для іноземців</i>. – Тернопіль, 1999;• FRANKO, Roma, <i>Ukrainian for Speakers of English, Oral Exercises</i>, Calgary, Alberta, 1994;• ПАЗЯК, М., СЕРБЕНСЬКА, О.А., ФУРДУЙ, М.І., ШЕВЧЕНКО, Л.Ю.. <i>Українська мова: Практикум</i>, – 2-ге вид., стереотип. – Київ, 2001;• ПЕНТЕЛЮК, М.І. <i>Українська мова</i>. – Київ, 2001;• *** <i>Сучасна українська літературна мова</i> / За ред. А.П. Грищенка. – 2-ге вид. – К., 1997.		

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu materia care se predă în alte centre universitare din țară și din străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București; Universitatea „Ștefan cel Mare” din Suceava; Universitatea Națională „Taras H. Șevcenko” din Kiev (Ucraina); Universitatea „Iurii Fedkovyci” din Cernăuți (Ucraina); Universitatea Jagiellonă (Polonia); LM Universität München (Germania); Universitatea din Viena (Austria).
- În conformitate cu standardele ARACIS, departamentul/specializare are o colaborare continuă cu reprezentanții mediului socio-economic și profesional, mai ales cu: 1. Inspectoratul Școlar Județean Maramures; 2. Uniunea Ucrainenilor din România, Redacțiile periodice; 3. Radio România Internațional – Secția Ucraineană; 4. Accenture Industrial Software Solutions S.A. Cluj; 5. Poliția de Frontieră.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	<p>Cunoașterea și aplicarea noțiunilor teoretice de fonetică și fonologie a limbii ucrainene: transcrierea fonetică; clasificarea și împărțirea sunetelor în vocale și consoane; trăsăturile acustice și articulatorii ale vocalelor; clasificarea consoanelor; alternanțele vocalice și consonantice; accentul; silaba; ortoepia; ortografia.</p> <p>Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate.</p> <p>Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup.</p> <p>Corectitudinea în pronunție și în scriere.</p>	<p>Examen scris de 2 ore, notat de la 1 la 10</p> <p>Examen oral</p> <p>Realizarea temelor pe parcursul semestrului</p>	50 % din notă
10.5 Curs practic 1	Corectitudinea în identificarea fenomenelor fonetice și fonologice specifice limbii ucrainene.	Verificare scrisă pe parcurs Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75%	25 % din notă
Curs practic 2	Cunoașterea noțiunilor fonetice, gramaticale și lexicale discutate la cursurile practice.	Verificare scrisă pe parcurs Prezența la cursul practic este obligatorie în proporție de 75%	25 % din notă
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> - gradul de asimilare a limbajului de specialitate - însușirea corectă a noțiunilor teoretice de fonetică și aplicarea acestora în învățarea limbii ucrainene - cunoașterea trăsăturilor articulatorii ale sunetelor limbii ucrainene - redarea corectă (ortografierea) în scris a anumitor sunete - realizarea diferențierii dintre <i>e</i> și <i>u</i> - cunoașterea formelor pronomiale învățate la curs - recunoașterea alternanțelor consonantice în cazul conjugării verbelor 			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă

Data completării:
14.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs
Conf. univ. dr. Ioan HERBIL

Numele și semnătura titularului de
seminar/ curs practic
Lect. univ. dr. Cristina SILAGHI.

Data avizării în Departament:
27.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament
Conf. univ. dr. Ioan HERBIL

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului